

Svedoci prkose tribunalu - savetnici nece da saradjuju

Author: [IWPR](#)
[ICTY](#)

Nakon dramaticne rasprave u sudu o problemu sa kojim su se, u pokusaju da preyentuju odbranu, suocili postavljeni branioci, pretresno vece je odlozilo sudjenje za mesec dana da bi im omogucilo da istrazuju i da pripreme svoj slucaj. Vece je odbilo zahteve branilaca za novim mediconskim pregledima okrivljenog, kao i one po kojima bi Milosevic trebalo da pre branilaca ispituje svedoke.

Branilac Stiven Kej izneo je vecu teskoce koje je imao u pokusaju da Milosevicu pruzi odbranu. On i drugi branilac, Dzilijan Higin, bili su u mogucnosti da stupe u kontakt sa 23 od prvih 48 svedoka sa liste koju su sacinili Milosevicevi savetnici. Dvadeset od njih je odbilo da svedoci ukoliko sud ne dozvoli Milosevicu da se sam brani. Pravni savetnici okrivljenog su van sudnice izneli da je 265 potencijalnih svedoka zauzelo isti stav.

Iako njima jos uvek nisu uruceni sudski pozivi (te stoga i nisu odbili da ih prime), pozicija ovih svedoka jeste jasno nipodastavanje autoriteta tribunala. Sud je po svom zahtevu dobio informaciju da se medju tim svedocima nalaze poznati politicari, zvanicnici i bivsi ambasadori iz raznih zemalja. U izjavama koje je Milosevic procitao, nekoliko tih poznatih politicara je odbilo da ucestvuju u necem sto su opisali kao "sudjenje predstavu", "staljinisticko sudjenje predstavu", i "politicko sudjenje", sto se sve bazira na odluci suda po kojoj Milosevicevo zdravlje njemu ne dozvoljava da nastavi da se sam brani.

Sud je podsetio Keja da moze da trazi da se uruce pozivi svedocima po kojima bi oni morali da se pojave u sudu. Sprovođenje naredbi tribunala zavisi od organa zemalja u kojoj se nalazi lice na koje se naredba odnosi. Kej je odgovorio da on ne zeli da koristi tu mogucnost zato sto bi time izazvao sukob sa svedocima sa kojima bi trebalo da saradjuje.

Branilac je takodje vecu obavestio o teskoci da nastavi bez ijedne instrukcije od strane okrivljenog. "Nijedan razumni posmatrac, u ovom kontekstu, ne bi mogao da kaze da je ovo pravicno sudjenje". Sudija Bonomi je intervenisao: "To nikako ne mogu da prihvatim. Da je osobi data svaka razumna mogucnost da izlozi svoju odbranu i da sudjenje nije pravicno jer je osoba odlucila da to pravo ne koristi". Kej je u odgovoru istakao: "Moze se reci da je on imao svaku mogucnost da uzme ucesca, ali je problem u tome sto nije i sto nece". Sudija Robinson je tada dodao: "U tom slucaju niko ne moze reci da je to nepravedno".

Nastavljajuci sa svojim argumentom, Kej je rekao da sve sto je on zahtevao bilo da vece promeni modalitete zastupanja koje je postavilo u svojoj naredbi. Branilac je zamolio vece da dozvoli Milosevicu da prvi ispituje svedoke, a da ce on postavljati dopunska pitanja. Kej smatra da bi to u stvari ubrzalo sudjenje zbog teskoca sa kojima se on suocava usled nesaradnje svedoka i odbijanja okrivljenog i njegovih savetnika da sa njim komuniciraju.

Slusajuci Kejove prituzbe zbog nesaradnje, sudija Bonomi je intervenisao: "Da li Vi kazete da oni koji savetuju gospodina Milosevica sracunato ne zele da Vam daju informacije?" Kej je odgovorio da on to ne zna. Jedina informacija kojoj ima pristup je ona koju su savetnici ranije podneli sudu. Sudija Bonomi je pitao jos direktnije: "Da li to znaci da ste Vi trazili detalje i da su Vas odbili?" "Da", odgovorilo je Kej "Oni me ne smatraju njegovim braniocem". To je izvuklo jos jedan savet od sudije Bonomija – da Kej ima pravo da trazi od suda da izda naredbe da bi se opstrukcija otklonila.

Tuzilac je procitao dokument od 22.aprila 2002.godine koji je potpisao jedan od Milosevicevih pravnih savetnika po kome je isti prihvatio da je vezan Statutom MKSJ-a, njegovim pravilima, Kodeksom ponasanja branilaca i drugim pravilima i propisima MKSJ-a i sudskim nalozima koja se odnose na njega. Milosevic to,

medjutim, vidi drugacije: "Oni su moji savetnici. Oni sa vama (tribunalom) nemaju nista".

Pre nego sto je sud cuo jos diskusija o potencijalnom opstruiranju Milosevicevih saradnika, bio je kratak prekid nakon koga je Kej je izjavio da je ostvario saradnju sa jednim od savetnika koji mu je obezbedio kontakt informacije za svedoke. Medjutim, on je pred vecem rekao da "moramo da vidimo koliko dugo ce on biti spreman da nam pomaze", isticuci da braniocima treba saradnja u stvarnom dobijanju svedoka i u uzimanju njihovih izjava. Sudija Robinson mu je rekao da uradi najbolje sto moze, i da se, ukoliko za to postoji potreba, obrati vecu za pomoc.

U vezi Milosevicevog zdravlja, Kej je rekao da bi njemu trebalo omoguciti novi medicinski pregled posto se poslednji pregled, po kojem on nije bio u stanju da se sam brani, odigrao pre 51 dana. Kej je takodje naveo da ukoliko Milosevic preferira da rizikuje svoje zdravlje i svoj zivot da bi se branio sam, onda mu to treba i dozvoliti. To je njegov slobodan izbor. Sud je postavio pitanje da li Kej predlaze da se stvari nastave na isti nacin kao u protekle dve i po godine sa Milosevicem koji priprema i ispituje svedoke, sve dok se njegovo zdravstveno stanje neizbežno ponovo ne pogorsa, nakon cega ce odbranu preuzeti branilac, a sudjenje ce se nastaviti u Milosevicevom odsustvu. To pokrece novo pitanje, rekao je sudija Robinson - pitanje sudjenja u odsustvu.

Predsednik veca je takodje istakao da Milosevicevo zdravlje nije jedini raylog za postavljanje branilaca. Postalo je takodje neophodno da se sacuva prestiz, reputacija i integritet suda, rekao je on, jer bi, ukoliko bi dozvolio Milosevicu da se sam brani, znajuci da bi sudjenje trajalo trajalo jos najmanje dve godine i bilo prekidano 12 puta, koliko je prekidano do sada, sud delovao neodgovorno i doveo tribunal na los glas. Sudija Kvon je dodao da je glavni razlog za postavljanje branioca bio briga za Milosevicevo zdravlje: "Dozvoljavajuci okrivljenom da nastavi da se sam brani je dozvola da se sam ubije. Mi necemo dozvoliti da se to desi".

Milosevic je okrivio sud za pogorsanje svog zdravlja. "Doveli ste me u situaciju u kojoj sam se nasao ozbiljno ugrozen..." rekao je on, obrazlazuci da je raspored suda po kome je od njega trazeno da dostavi listu svedoka do 12.aprila 2004.godine, uprkos njegovoj bolesti, bio pogresan.

Na kraju, sud je odbio Kejove argumente za novim medicinskim pregledima. "Vece smatra da je njegova nedavna odluka (o postavljanju branilaca) doneta na osnovu vise pregleda. U stvari, medicinski izvestaji sacinjeni su na osnovu celokupne medicinske istorije optuzenog, posebno tokom ovog sudjenja. Jasno je da je njegove tegobe hronicne".

Sudija Robinson je nastavio citanjem odluke suda o Kejevom zahtevu da se Milosevicu dozvoli da prvi ispituje svedoke, a da ga on dopunjuje. "Po vidjenju pretresnog veca to ne bi bila sustinska promena u odnosu na prethodni rezim. Jasno je iz medicinskih izvestaja da bi napor i stres neumitno vodili ka pogorsanju zdravlja okrivljenog i daljim prekidima sudjenja".

Sud je tada pozvao Keja da zatrazi odlaganje zbog pripreme svog slucaja. Vece je, medjutim, odbilo Kejev zahtev da sudjenje bude prekinuto do odluke zalbenog veca o postavljanju branilaca. Ono je takodje odbilo predlog tuzilastva da se sudjenje nastavi da bi se saslusalo nekoliko svedoka koji su se slozili da svedoce, kada oni budu na raspolaganju. Cetiri nedelje ce omoguciti Keju i Higinsovoj da sprovedu sopstvenu istragu, kao i da sacine siri osvrt na svoj slucaj sto ce im pomoci u odabiru i pravljenju prioriteta u listi svedoka. Odluka zalbenog veca ocekuje se pre 12.oktobra, kada ce se pretresno veco ponovo sastati.

Pre nego sto je Vece odlozilo sudjenje, sudija Bonomi je pitao okrivljenog o njegovoj ulozi u vezi kooperativnosti svedoka: "Da li je Vas stav da ukoliko svedoci po svojoj savesti smatraju da treba pred tribunalom da svedoce, da bi Vi zeleli da oni to ucine?" Milosevic je odgovorio da je to na svedocima. "Zelim da Vam jos jednom kazem da ja ni na koji nacin ne uticem na svedoke..." Sudija Bonomi je nastavio: "Da li zelite da ih ohrabrite da dodju?" Milosevic je odgovorio: "Oni su razumni ljudi, ljudi od integriteta. To zavisi od njih".

Location: Balkans
Macedonia
Serbia
Kosovo

Topic: War crimes

Focus: Coalition for International Justice (CIJ) Trial Reports Archive (Bos-Hrv-Srp)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/svedoci-prkose-tribunalu-savetnici-nece-da>